

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Основна школа „Димитрије Туцовић“
Деловодни број: 376
Датум: 29.04.2024.године
Краљево

На основу члана 119. став. 1. тачка. 1 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, број 88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) – у даљем тексту Закон, а у вези са члановима 80. и 83 - 86. Закона, Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, број 10/2024) - у даљем тексту Правилник о оцењивању и Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, број 10/2024) Школски одбор Основне школе „Димитрије Туцовић“ Краљево, на седници одржаној 29.04.2024. године, доноси:

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ДИМИТРИЈЕ ТУЦОВИЋ“ КРАЉЕВО**

Члан 1.

Овим Правилником (у даљем тексту Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у Основној школи „Димитрије Туцовић“ Краљево.

Члан 2.

Уписом, односно преласком на школовање у ОШ „Димитрије Туцовић“ Краљево, ученик преузима обавезе и одговорности, односно стиче одређена права, у току школовања у складу са Законом, подзаконским актима, овим Правилником и другим општим актима школе.

Члан 3.

Ученик може да одговара за повреду обавезе и повреду забаране која је у време извршења била утврђена Законом и овим Правилником.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 4.

Са правима, обавезама и одговорностима ученике упознаје одељењски старешина, на начин прилагођен узрастним и сазнајним карактеристикама ученика, укључујући и информацију о поступању у случају неизвршавања обавеза, као и санкцијама које закон и правилници предвиђају у тим случајевима.

Минималне информације које даје одељењски старешина су: правила понашања, правила коришћења мобилних телефона и других дигиталних уређаја у школи, кодекс одевања у школи, правила оцењивања ученика, забрана дискриминације, забрана насиља, злостављања и занемаривања, забрана понашања које вређа углед част или достојанство,

информације о процењеним ризицима и понашањима којима се могу избећи опасности у школи, партиципација родитеља у трошковима појединих активности.

Члан 5.

Ученик има право на:

1. квалитетан образовно-васпитни рад;
2. уважавање личности;
3. подршку за свестрани развој личности, за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
6. информације о његовим правима и обавезама;
7. учествовање у раду органа школе, у складу са Законом;
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
9. јавност и образложење оцено и подношење приговора на оцено и испит у складу са Законом и Праилником о оцењивању;
10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико поједина права ученика нису остварена;
11. заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
12. друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Члан 6.

У остваривању својих права и извршавању обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) поштује кодекс одевања који школа прописије;
- 4) поштује правила коришћења мобилних телефона и других дигиталних уређаја током извођења свих облика образовно-васпитног рада у школи и другим установама у складу са Правилником о употреби мобилних телефона;
- 5) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 6) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 7) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 8) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 9) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Члан 7.

Родитељ, односно други законски заступник одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дан престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућим лекарском или другом

релевантном документацијом;

6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима образовно-васпитног рада са учеником, а обавезно у реализацији појачаног васпитног рада, друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, оперативног плана заштите и плана додатне подршке;

7) за повреду забране из члана 110-112 Закона учињену од стране ученика и члана 19-21 Правилника;

8) за теже повреде обавеза ученика из члана 83 Закона и члана 16 Правилника;

9) да поштује правила школе (правила понашања, кодекс одевања, правила коришћења мобилних телефона и других дигиталних уређаја током извођења свих облика образовно-васпитног рада у школи и другим установама у складу са Правилником о употреби мобилних телефона и друга општа акта школе)..

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик ненесе школи намрно или из крајње непажње у складу са законом и овим правилником.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1 овог члана.

Члан 8.

За лакше повреде обавеза ученику се изричу васпитна мера у складу са овим Правилником.

За теже повреде обавеза и повреде забрана из члана 110-112. Закона одговорност ученика утврђује се у васпитно-дисциплинском поступку у складу са Законом и овим Правилником.

Ученику, коме је у васпитно-дисциплинском поступку утврђена одговорност за тежу повреду обавеза, односно повреду забрана из члана 110-112. Закона изриче се васпитно-дисциплинска мера у складу са Законом и овим Правилником.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена овим Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика. Ученику се за учињену једну повреду обавезе или повреду забране може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера.

Мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане Законом и овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада са учеником.

ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД

Члан 9.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно

образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно Наставничко веће, узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Образац за планирање појачаног налази се у прилогу Правилника и чини његов саставни део (Образац 1).

ДРУШТВЕНО - КОРИСТАН, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНИ РАД

Члан 10.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреда забране уређене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у оквиру појачаног васпитног рада је превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног рада, у складу са законом.

Ангажовање ученика у реализацији активности узима се у обзир приликом утврђивања оцено из владања у току и на крају полугодишта.

Члан 11.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља, у оквиру израде плана појачаног васпитног рада за ученика, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује одељењски старешина уз обавезно укључивање родитеља, односно другог законског заступника, у складу са пргледом активности из Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања. За ученика који се образује у складу са чланом 76. став 6. тачка 1) и 2) Закона приликом одређивања активности укључује се Тим за инклузивно образовање.

У оквиру појачаног васпитног рада који се реализује због лакших повреда обавеза и првог нивоа вршњачког насиља активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада реализују се 2 пута недељно, у временском периоду 2 наставне недеље, у трајању од 30 минута.

Реализацију активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прати одељењски старешина, самостално или у сарадњи са представником одељењског већа.

Члан 12.

У ситуацији теже повреде или повреде забране обавеза ученика, у оквиру израде плана појачаног васпитног рада за ученика, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује Тим за заштиту уз обавезно укључивање родитеља, односно другог законског заступника, у складу са прегледом активности из Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања. За ученика који се образује у складу са чланом 76. став 6. тачка 1) и 2) Закона приликом одређивања активности укључује се Тим за инклузивно образовање. Одлуку о одређивању активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада Тим за заштиту доноси на основу писаног извештаја који доставља одељењски старешина у року од 24 сата од сазнања о учињеној тежој повреди обавеза, односно одмах по сазнању о учињеној повреди забране.

У оквиру појачаног васпитног рада који се реализује због теже повреде или повреде забране обавеза активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада реализују се 3-4 пута недељно, у временском периоду 3-4 наставне недеље, у трајању 45-60 минута.

Реализацију активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прати одељењски старешина у сарадњи са чланом Тима за заштиту којег одреди директор.

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ЊЕГОВИМ ЕФЕКТИМА

Члан 13.

Евиденцију о реализацији активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада води лице задужено за праћење, и то:

- одељењски старешина, самостално или у сарадњи са представником одељењског већа у случајевима лакших повреда обавеза и првог нивоа насиља,
- одељењски старешина у сарадњи са представником Тима за заштиту у случајевима тежих повреда обавеза, односно повреде забране.

Евиденциони лист за праћење реализације активности друштвено - корисног, односно хуманитарног рада ученика налази се у прилогу Правилника и чине његов саставни део (Образац 2).

У оквиру извештаја о реализацији појачаног васпитног рада одељењски старешина извештава о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима школе, и то:

- у случајевима лакших повреда обавеза и првог нивоа насиља извештава се одељењско веће,
- у случајевима тежих повреда обавеза, односно повреде забране, извештава се Тим за заштиту, директор школе, односно Наставничко веће.

Извештавање се врши у писаној форми, а у прилогу се доставља попуњен Евиденциони лист за праћење активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада ученика.

ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ВАСПИТНЕ МЕРЕ

Члан 14.

Ученик одговара за лакшу повреду обавезе ученика која је у време извршења била прописана овим Правилником.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. ометање рада у свом или другом одељењу;

2. учестало недоношење прибора за рад на часу (уџбеници, свеске, оловке, лењери, блокови за ликовну културу, боје, атласи, карте, опреме за физичко...);
3. неоправдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
4. напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
5. самовољно напуштање школског дворишта за време великог и малих одмора и између часова;
6. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
7. колективно неоправдано изостајање са наставе;
8. непридржавање правила понашања у школи, кодекса одевања и непоштовање одлука Министарства и других надлежних институција, као и надлежних органа школе;
9. коришћење мобилних телефона и других електронских уређаја у школи за време наставе без дозволе наставника и противно Правилнику о коришћењу мобилних телефона;
10. самовољно коришћење рачунара и самовољно прикључивање флеш и меморијских картица, УСБ уређаја, дискова и сл. у кабинету информатике без надзора и дозволе наставника;
11. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница и зелених површина, писање и оштећење школског намештаја, писање и оштећење зидова у учионицама, свлачионицама, холовима, тоалетима и оштећења и исписивања фасаде школе);
12. намерно оштећење школске зграде, просторија, инвентара, личних ствари и прибора других ученика и запослених у школи;
13. изазивање нереда у просторијама школе и школском дворишту које није имало последица по безбедност имовине и људи;
14. изазивање нереда и мање штете у просторијама школе, школском дворишту, објектима ван школе (музеји, позориште, биоскоп, манастири, хотели итд) за време организоване посете ученика и/или током реализације екскурзија и наставе у природи;
15. необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука директора, одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;
16. давање непотпуних и нетачних контакт информација;
17. недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи у учионици, за време испита, за време екскурзија, за време наставе у природи, посета културних, спортских и других манифестација;
18. ситне свађе, гурање, ударање које није имало теже последице по ученике;?
19. одбијање примене мера заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, школи у природи или ваннаставним активностима.

Члан 15.

За лакшу повреду обавеза ученика могу се изрећи васпитне мере:

1. опомена
2. укор одељењског старешине
3. укор одељењског већа.

Опомена је васпитна мера коју изриче одељењски старешина за учињену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником, као и због неоправданог изостајања са наставе и других облика образовно-васпитног рада 6-7 часова у току школске године. Опомена се изриче у писменом облику и евиднетира се у ђачкој књижици, есДневнику и

одговарајући део обрасца преводнице приликом уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, за учињену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником. Васпитна мера укор одељењског старешине евиднетира се у ђачкој књижици, есДневнику и одговарајући део обрасца преводнице приликом уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће за учињену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником. Укор одељењског већа изриче се на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, на седници одељењског већа, већином гласова од присутних најмање 2/3 чланова већа. Васпитна мера укор одељењског већа евиднетира се у ђачкој књижици, есДневнику и одговарајући део обрасца преводнице приликом уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Васпитне мере се изричу ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Приликом изрицања васпитних мера узима се у обзир тежина лакше повреде обавеза, последице које је повреда изазвала или је могла да изазове, целокупно понашање ученика пре и после чињења повреде, учесталост чињења повреда, као и чињеница да ли је ученику већ изречена нека васпитна мера.

Мере из става 1. овог члана могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада са учеником.

На основу изречене васпитне мере ученик се оцењује појединачном оценом из владања у складу са Правилником о оцењивању.

ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 16.

Ученик одговара за тежу повреду обавеза ученика која је у време извршења била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
4. поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
5. уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За теже повреде обавеза из тачке 8) и 9) из става 2. овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 17.

За тежу повреду обавеза ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1. укор директора;
2. укор наставничког већа;
3. изузетно, за тежу повреду обавеза из члана 15. став 2. тачке 4) и 5) ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера премештај у другу основну школу, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика. Изречена васпитно-дисциплинска мера евидентира се у ђачкој књижици, есДневнику и одговарајући део обрасца преводнице приликом уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Због учињене теже повреде обавеза одељењски старешина подноси захтев директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка у року од 48 сати од сазнања и о томе обавештава родитеља, односно другог законског заступника. Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка налази се у прилогу Правилника и чини његов саставни део (Образац 3).

Мере из става 1. овог члана могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада са учеником.

На основу изречене васпитно-дисциплинске мере ученик се оцењује појединачном оценом из владања у складу са Правилником о оцењивању. Мера из става 1. овог члана утиче на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени Тима за заштиту предлаже одељењском већу смањење закључне оценом из владања крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавеза на крају другог полугодишта када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

НЕОПРАВДАНО ИЗОСТАЈАЊЕ СА НАСТАВЕ И ДРУГИХ ОБЛИКА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Члан 18.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања у складу са Правилником о оцењивању.

Оцена из владања дата на основу неоправданог изостајања са наставе и других облика образовно-васпитног рада повлачи са собом изрицање васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере:

- за оцену врло добар (4), дату по основу неоправданог изостајања у складу са Правилником о оцењивању, изриче се васпитна мера укор одељењског старешине;
- за оцену добар (3), дату по основу неоправданог изостајања у складу са Правилником о оцењивању, изриче се васпитна мера укор одељењског већа;
- за оцену задовољавајуће (2), дату по основу неоправданог изостајања у складу са Правилником о оцењивању, изриче се васпитна мера укор директора;

- за оцену незадовољавајуће (1), дату по основу неоправданог изостајања у складу са Правилником оцењивању, изриче се васпитна мера укор наставничког већа.

Ученику који је оцењен појединачном оценом из владања на основу неоправданог изостајања не оцењује се на основу васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере која је изречена по истом основу.

Приликом изрицања васпитних мера због неоправданог похађања наставе и других облика образовно-васпитног рада неопходна је поступност у изрицању.

Мере из става 2. овог члана могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада са учеником.

ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ

Члан 19.

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Одељењски старешина на часу одељењског старешине, на начин прилагођен узрастним и сазнајним карактеристикама ученика, треба да пружи основне информације о заштити од дискриминације, и то: одредбе закона, подзаконских аката и општих аката који се односе на забрану дискриминације, дефиниција дискриминације, васпитно-дисциплинске мере које могу бити изречене ученику за повреду забране дискриминације, као и информације о механизмима заштите - превентивне мере и активности које школа предузима у да се спречи било који облик дискриминаторног понашања, начин пријављивања дискриминаторног понашања, састав Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 20.

У школи је забрањено физичко, психичко (емоционално), социјално, сексуално, електронско и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем се подразумева сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежним органима из спољашње заштитне мреже (Центру за социјални рад, МУП-у, здравственој установи) ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања и изврши пријаву Министарству просвете.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу - Чувам те.

Одељењски старешина на часу одељењског старешине, на начин прилагођен узрасним и сазнајним карактеристикама ученика, треба да пружи ученицима основне информације о заштити од насиља, злостављања и занемаривања, и то: одредбе закона, подзаконских аката и протокола који се односе на забрану насилног понашања, врсте, нивои и облици насиља, схему поступања у случају насиља, васпитно-дисциплинске мере које могу бити изречене ученику за повреду забране насиља, као и информације о механизмима заштите - превентивне мере и активности које школа предузима у да се спречи било који облик дискриминаторног понашања, начин пријављивања дискриминаторног понашања, састав Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 21.

У школи је забрањено свако понашање ученика другом ученику, према запосленом или према одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Одељењски старешина на часу одељењског старешине, на начин прилагођен узрасним и сазнајним карактеристикама ученика, треба да пружи ученицима основне информације о забрани понашања којим се вређа част углед и достојанство и васпитно-дисциплинском мерама које могу бити изречене ученику за повреду забране.

Члан 22.

За повреду забране ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1. укор директора;
2. укор наставничког већа;

3. премештај у другу основну школу, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио повреду забране, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика. Изречена васпитно-дисциплинска мера евидентира се у ђачкој књижици, есДневнику и одговарајући део обрасца преводнице приликом уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Због учињене повреде забране одељењски старешина подноси захтев директору школе за покретање васпитно-дисциплинског поступка одмах по сазнању, а најкасније 24 сата од тренутка сазнања и о томе обавештава родитеља, односно другог законског заступника. Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка налази се у прилогу Правилника и чини његов саставни део (Образац 3).

Мере из става 1. овог члана могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада са учеником.

На основу изречене васпитно-дисциплинске мере ученик се оцењује појединачном оценом из владања у складу са Правилником о оцењивању. Мера из става 1. овог члана утиче на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени Тима за заштиту предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини повреду забране из члана 110-112. Закона на крају другог полугодишта када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 23.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Са учеником који учини тежу повреду обавеза или повреду забране реализује се појачан васпитни рад траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка. Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада и друштвено-корисног, односно хуманитарног рада доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из члана 110-112. Закона ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка садржи податке о ученику, опис теже повреде обавеза ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе који указују на то да је тежа повреда обавеза, односно повреда забране, учињена.

Закључак о покретању дисциплинског поступка доставља се родитељу или законском заступнику ученика уз позив за главну расправу.

Члан 24.

Све радње у поступку утврђивања одговорности ученика су хитне.

Поступак за утврђивање чињеничког стања поводом повреде обавезе и повреде забране ученика спроводи одељењски старешина у сарадњи са предметним наставницима, стручним сарадницима школе, директором и члановима Тима за заштиту од дискриминације, насиља изостављања и занемаривања.

Члан 25.

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз обавезно присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Васпитно-дисциплинском поступку присуствује одељењски старешина и стручни сарадник школе.

Пре доношења решења прикупљају се докази који могу бити од значаја за утврђивање свих чињеница; саслушавају се сви учесници поступка и сведоци; врши увид у поједине списе, документе и предузимају све неопходне радње које су од значаја за потпуно утврђивање чињеничког стања које претходи доношењу решења.

Директор писменим путем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика о дану одржавања расправе, најкасније 3 дана пре дана одређеног за њено одржавање. Позив за расправу обавезно се доставља на начин на основу којег се недвосмислено може утврдити да ли је достављање извршено, са повратницом или личним достављањем родитељу, односно другом законском заступнику. Уз позив се обавезно доставља и закључак о покретању дисциплинског поступка.

У позиву за главну расправу обавезно се наводи обавеза ученика да на расправи у присуству родитеља поред усмене обавезно да и писмену изјаву, у којој ће се изјаснити о повреди обавезе, односно забране која је наведена у закључку о покретању дисциплинског поступка. У циљу ефикасности поступка у позиву за расправу може се навести да ученик писмену изјаву напише кући, да је родитељ прочита и својим потписом потврди да је сагласан са садржајем изјаве.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика и о томе одмах обавештава Центар за социјални рад. У позиву је потребно упозорити родитеља на могуће последице пропуштања доласка на расправу без оправданог разлога.

Уколико родитељ, односно други законски заступник ученика одбије да прими позив за јавну расправу, достављање ће се извршити у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.

Саслушање ученика се врши појединачно, с тим што се на крају саслушања, уколико директор процени као целисходно може извршити суочавање. Родитељи који су присутни на расправи не могу постављати директно тј. непосредно питања ученику већ само преко директора школе који води поступак.

Приликом саслушања ученика секретар школе води записник. Писмене изјаве које ученици дају у току поступка морају обавезно да прочитају родитељи који и потписују да су

сагласни, односно нису сагласни са изјавом. Заведене писмене изјаве ученика, сведока и других учесника у поступку, као и други доказни материјал (увид у документацију и сл.) су саставни део записника са главне расправе.

Члан 26.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде обавезе, односно повреде забране и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда обавезе, односно повреда забране учињена, раније понашање ученика, чињеницу да ли је ученику већ изречена васпитна или васпитно-дисциплинска мера, понашање после учињене повреде обавезе, односно повреде забране, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Некада је сасвим оправдано да се ученику изрекне и блажа васпитно-дисциплинска мера и то због:

1. природе учињене повреде, олакшавајућих околности под којима је повреда учињена, а нарочито структуре личности ученика;
2. ако је процењено да би последице теже васпитно-дисциплинске мере тешко погодили ученика или његову породицу;
3. ако је процењено да би се и изрицањем блаже васпитно-дисциплинске мере очигледно остварила сврха вођења васпитно-дисциплинског поступка.

У току васпитно-дисциплинског поступка закључак о покретању поступка се може проширити и на друге ученике. Једном покренут дисциплински поступак може се обуставити решењем директора када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене понашања ученика, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 27.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране, може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 28.

Решење директора које је донето на основу одлуке Наставничког већа о премештају ученика од петог до осмог разреда у другу школу доставља се родитељу, односно другом законском заступнику. Достављање се врши у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру премештај ученика од петог до осмог разреда у другу школу, у року од 8 дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери. Жалба одлаже извршење решења

Школски одбор решава по жалби из става 2. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника. Решење Школског одбора је коначно.

Обавештење о премештају у другу школу доставља се родитељу након што се добије писмена сагласност друге школе. Уз обавештење, школа доставља и писмену сагласност школе у коју се ученик премешта. Достављањем обавештења родитељу о премештају у другу школу ученик губи статус ученика у школи која му је изрекла меру премештаја у другу школу.

Члан 29.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унете у напомену преводнице коју школа издаје приликом преласка ученика у другу школу.

Школа у којој ученик наставља школовање је у обавези да прати понашање ученика и спроводи појачан васпни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама из спољашње заштитне мреже.

УДАЉЕЊЕ УЧЕНИКА ИЗ НЕПОСРЕДНОГ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Члан 30.

У васпитно дисциплинском-поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 1. овог члана.

Током удаљења ученика из става 1. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 1. овог члана обавести Центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 31.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране, у року од 8 дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Школски одбор може:

1. одбацили жалбу решењем уколико је неблаговремена, недопуштена или је изјављена од неовлашћеног лица;
2. одбити жалбу решењем уколико школски одбор утврди да је жалба неоснована, да је поступак правилно спроведен и да је решење засновано на закону, подзаконским актима и Правилнику;
3. ако Школски одбор утврди да су у поступку одлучне чињенице погрешно и непотпуно утврђене, да су повређена правила поступка што је утицало на правилно решавање ствари, и да је изрека побијаног решења нејасна или у противречности са образложењем, решењем ће поништити решење донето у првостепеном поступку и вратити предмет директору на поновни поступак.

ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 32.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 33.

Ученик, његов родитељ или други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи или другом правном или физичком лицу током школских и других активности које се остварују у ван школе (нпр. посете институцијама културе, спортске, културне и друге манифестације, екскурзије, настава у природи) намерно или крајњом непажњом, у складу са законом и овим Правилником.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води Комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини процењене штете, начину надокнаде штете и року у коме ће штета бити надокнађена.

Висина штете се утврђује на основу књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће, штета се процењује уз помоћ стручњака или на основу тржишне вредности оштећене ствари.

Директор може донети одлуку о ослобађању ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника од материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације у којој ученик живи.

На решење директора о материјалној одговорности ученика, његов родитељ, односно други законски заступник може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Члан 34.

Уколико је ученик приликом извршења теже повреде обавезе или повреде забране прописано овим Правилником причинио и материјалан штету школи поступак за

утврђивање одговорности ученика за учињену тежу повреду обавезе, односно повреду забране и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика биће обједињени.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 36.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о основном образовању и васпитању, Закона о општем управном поступку, Закона о облигационим односима и Статута школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе “Димитрије Туцовић ” Краљево, број 322 од 27.2.2018. године.

Председник Школског одбора,

Светлана Петровић

Правилник је објављен на огласној табли школе: 29.04.2024. године.

Правилник је ступио на снагу: 06.05.2024. године.

Секретар Школе,

Драган Николић

Основна школа „Димитрије Туцовић“
Краљево
Дел.бр. _____
_____._____.20___. године

Образац 1

ПЛАН ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА

Презиме и име ученика		Разред и одељење	
Одељењски старешина			
Родитељи/други законски заступник		Контакт телефон	
Разлози за појачан васпитни рад (опис повреде обавеза/повреда забрана које је ученик извршио)			
Очекивани исход (промена у понашању коју желимо остварити реализацијом ПВР)			
Јаке стране (снаге ученика) значајне за остваривање исхода			
Утицај средине (примарне породице и других сродника/ старатеља/ законских заступника, утицај вршњака, остали социјални утицаји) на понашање ученика			

АКТИВНОСТИ ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА			
Активност	Носиоци активности	Временски период /динамика	Очекивани исход
АКТИВНОСТ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА			
Активност	Временски период /динамика	Начин праћења и извештавања	Очекивани исход

У Краљеву,
_____._____._____. године

Одељењски старешина,

Потпис родитеља/другог законског заступника

Основна школа „Димитрије Туцовић“

Образац

2

Краљево

Дел.бр.

_____. _____. _____. године

ЕВИДЕНЦОНИ ЛИСТ ЗА ПРАЋЕЊЕ АКТИВНОСТИ
ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА

Име и презиме ученика:			Одељење:	
Датум почетка реализације активности ДКХР:		Датум завршетка реализације активности ДКХР:		
Активност	Временски период /динамика		Ефекти реализације активности ДКХР:	

У Краљеву,

Одељењски
старешина,

_____. _____. _____. године

Потпис родитеља/другог законског заступника

ДИРЕКТОРУ ОШ „ДИМИТРИЈЕ ТУЦОВИЋ“-КРАЉЕВО

ПРЕДМЕТ: Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Обраћам Вам се са захтевом за покретање васпитно-дисциплинског поступка ради утврђивања одговорности ученика _____, ученика _____ одељења.

Опис догађаја-ситуације којим је учињена тежа повреда обавеза ученика, повреда забране која је разлог за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Како се ради о тежој повреди обавеза ученика-повреди забране обраћам Вам се са захтевом да покренете васпитно-дисциплински поступак ради утврђивања одговорности ученика.

Одељењски старешина
